

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Numan KURTULMUŞ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını; Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96.maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kurulan Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonu tarafından hazırlanan raporun kabul edilmiş olması, Meclis'in kurumsal sorumluluğu, anayasal sınırlar ve kamu vicdanı bakımından ciddi tartışmaları beraberinde getirmiştir.

TBMM, Devletin temel niteliklerinin korunmasının, Millet Egemenliğinin temsiliyetinin ve demokratik meşruiyetin en üst güvencesidir. Bu nedenle Meclis çatısı altında kabul edilen her rapor; Anayasa'nın değiştirilemez hükümleri, Hukuk Devleti ilkesi, üniter yapı, Millî Bütünlük ve terörle mücadelede ödenen ağır bedellerin hassasiyeti gözetilerek hazırlanmak zorundadır.

Ancak kabul edilen raporun içeriğine ilişkin kamuoyunda; anayasal sınırların zorlandığı, Devletin temel niteliklerinin dolaylı biçimde tartışmaya açıldığı, terörle mücadelede verilen Şehit ve Gazi fedakârlıklarının yeterince gözetilmediği, raporu hazırlayanlara yönelik hukuki sorumluluğu ortadan kaldıracabilecek ifadeler yer aldığı, Meclis'in kurumsal görüşü niteliğinde algı oluşturabilecek düzenlemeler içerdiği yönünde güçlü eleştiriler ve ciddi soru işaretleri ortaya çıkmıştır.

Bir komisyon raporunun kabul edilmesi, yalnızca teknik bir işlem değil; TBMM'nin kurumsal sorumluluğunu doğuran siyasi ve hukuki bir tasarruftur. Bu nedenle raporun hazırlanma süreci, hukuki dayanakları, kabul yöntemi ve doğuracağı sonuçlar hakkında TBMM Başkanlığı'nın açıklama yükümlülüğü bulunmaktadır.

Bu Bağlamda;

- 1) Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonu raporu hangi usul ve prosedürler izlenerek kabul edilmiştir?
- 2) Raporun kabul sürecinde TBMM İçtüzüğü'nün hangi hükümleri uygulanmış, hangi idari ve hukuki denetim mekanizmaları işletilmiştir?

- 3) Rapor kabul edilmeden önce Anayasa'ya uygunluk ve Hukuk Devleti ilkesi bakımından herhangi bir hukuki inceleme veya değerlendirme yapılmış mıdır?
- 4) Rapor içeriğinde Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin üniter yapısı, Milli Bütünlüğü ve Anayasa'nın değiştirilemez hükümleriyle çelişebilecek herhangi bir öneri veya değerlendirme bulunmakta mıdır?
- 5) Söz konusu raporun kabul edilmesi, TBMM'nin kurumsal görüşü veya resmi yaklaşımı olarak yorumlanabilecek midir?
- 6) Raporda, terör suçlarından hüküm giymiş kişilerle ilgili kamuoyunda "umut hakkı" olarak tartışılan düzenlemelere ilişkin öneriler yer almakta mıdır?
- 7) Raporun; Şehit aileleri, Gaziler ve terör mağdurlarının hassasiyetlerini zedeleyebilecek içerik barındırdığı yönündeki eleştiriler hakkında TBMM Başkanlığı'nın değerlendirmesi nedir?
- 8) Raporda, hazırlanmasında görev alanlara hukuki sorumluluk doğmamasına yönelik koruyucu veya dokunulmazlık niteliğinde ifadeler bulunmakta mıdır?
Böyle bir düzenleme mevcut ise; hukuki dayanağı nedir,
TBMM İçtüzüğü veya ilgili mevzuatta buna imkân veren bir hüküm bulunmakta mıdır?
- 9) Raporun kabul edilmesi sürecinde muhalefet şerhleri sunulmuş mudur? Sunulmuş ise bu şerhlerin kamuoyuna açıklanması yönünde bir tasarruf söz konusu olacak mıdır?
- 10) Raporun kabul edilmesinin ardından kamuoyunda oluşan tartışmaların giderilmesi amacıyla TBMM Başkanlığı tarafından herhangi bir inceleme, değerlendirme veya bilgilendirme süreci başlatılmış mıdır?
- 11) Komisyon raporlarının kabul edilmesinin TBMM'nin kurumsal sorumluluğunu doğurduğu dikkate alındığında, söz konusu raporun doğurabileceği hukuki ve siyasi sonuçlara ilişkin TBMM Başkanlığı'nın değerlendirmesi nedir?
- 12) TBMM Başkanlığı, komisyon raporlarının Anayasal sınırlar içinde kalmasını sağlamak amacıyla hangi denetim ve kontrol mekanizmalarını işletmektedir?
- 13) Kabul edilen raporun Meclis'in kurumsal itibarı ve demokratik meşruiyeti açısından doğurabileceği tartışmalar hakkında TBMM Başkanlığı'nın değerlendirmesi nedir?
- 14) TBMM Başkanlığı, raporun içeriği nedeniyle kamu vicdanında ortaya çıkan tartışmaların giderilmesi amacıyla yeni bir inceleme, değerlendirme veya revizyon süreci başlatmayı düşünmekte midir?